Man naa wolofal

مَـنْ نَـا وٚلٚـفَـلْ

Jàng ak bind araab bu ñu wolofal

جّنگّ اَكْ بِندّ اَرَابْ بُ ڽُ وٚلٚفَلْ

Weer 10 ci atum 2015

Man naa wolofal

مَنْ نَا ۏلٰفَلْ

Jàng ak bind araab bu ñu wolofal

جّٜنگّ اَکْ بِندّ اَرَابْ بُ ڽُ ۏلٰفَلْ

Un cours conçu par Ronald Nelson
Développé par Scott Clark
Adapté pour le wolofal par Galen Currah

Ce document se conforme aux critères établis en 2002 par la Direction d’alphabétisation en langues nationales.

Langue : Wolof qui se parle au Sénégal, en Gambie, au Mali et en Mauritanie

Titre : Man naa wolofal (Je sais le wolofal)
Lire et écrire le wolof en caractères arabes

Genre : Alphabétisation
Cours pour apprendre à lire et à écrire le wolof en caractères arabes

Code langue : 639-3 : wol

Avant Propos

Il nous a fait plaisir de préparer ce syllabaire sur le wolof en écriture arabe en suivant les lignes directrices élaborées par les techniciens de la cellule arabe de la Direction d'alphabétisation des langues nationales que pilote Mamadou Basse.

Le wolof étant la langue véhiculaire primaire du Sénégal, nous souhaitons que cette œuvre s'avère utile pour ceux qui apprennent pour la première fois ces caractères arabes harmonisés, en vue de faire élargir aux connaissances dans tous les domaines du développement humain.

Étant rédigé en wolof fondamental, ce syllabaire permettra à grand nombre de wolofphones et d'apprenants de langue wolof de prendre, dans l'espace de quelques heures de temps, les premières démarches pour savoir lire et écrire le wolofal. Ceux-ci sauront préparer des matériels écrits destinés à améliorer la qualité de vie des gens tout en facilitant la communication entre divers peoples.

La SIL est impliquée dans des efforts d'analyse linguistique, de traduction et d'édition dans quelques 70 pays et un millier de langues, se servant des alphabets que connaissent et apprécient diverses ethnies, quel que soit leur arrière-fond éducationnel et social.

Yëf yi nekk ci biir

Ubbite téere bi 1

Njàng 1 Ñeenti araf yu xawa nuroo (b, c, p, t)........ 2

Njàng 2 Ñeenti araf yu xawa nuroo (m, n, ñ, y) 4

Njàng 3 Juróomi maaska yi gëna bari (a, e, i, o, u)........ 6

Njàng 4 Cadda ak sukuun........ 7

Njàng 5 Ñeenti araf yu dul lëkkoo ak araf bi léen topp (alif, d, r, w)........ 9

Njàng 6 Yeneen ñeenti maaska yi (à, ë, é, ó)........ 11

Njàng 7 Juróom ñetti maaska yu gudd........ 12

Njàng 8 Maaska yu nekk ci ndoortel baat........ 13

Njàng 9 Yeneen ñeenti araf yu xawa nuroo (h, j, ŋ, x) 14

Njàng 10 Juróomi araf yu xawa nuroo (f, h, m, q, s) 16

Njàng 11 Ñetti araf yu njool (g, k, l) 18

Njàng 12 Bu «m» ak «n» dul yenu maaska walla sukuun 19

Njàng 13 Araf yu mujj ci baat te di yenu *cadda* 21

Njàng 14 Arafi yeneen lakki Senegaal ak seeni maaska........ 22

Njàng 15 Arafi natt ak waññ (0 ba 9) 22

Njàng 16 Arafi araab 23

Njàng 17 Araf yi gëna jafe ràññale........ 24

Njàng 18 Araf ak maaskay wolofal yépp........ 25

Ubbite téere bi

1. Baati wolof yu ñu binde ak i arafi araab, ñu ngi ko tudde «wolofal», maanaam, araab bu ñu wolofal. Yenn saa, dinañu ko tudde «ajami».
2. Dinañuy bind wolofal, dale ndeyjoor jëm càmmoñ :

   ñommàc ← *roojyedn*.

   Bindal saw tur fii, dale ndeyjoor jëm càmmoñ

   ____ ←
3. Araf yu góor ci wolof ñooy :

   b c d f g (h) j k l m n ñ ŋ p q r s t w x ak **y**.

   Araf yu jigéen ci wolof ñooy : **a à ë e é i o ó** ak **u**.[1]
4. Yenn maaska dañuy tiim seen araf, yi ci des lalu ci séen suufu araf.

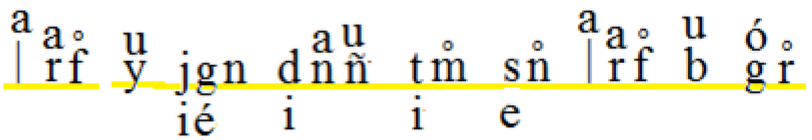

5. Ci wolofal, duñu ràññale araf yu màg ak araf yu ndaw (*majuscule* ak *minuscule*). Yépp a yem : Noonu, arafi wolofal ñoo gëna yomba jàng yu tubaab.
6. Arafi wolofal ñu ngi bindoo ni ñuy binde araab, maanaam, araf yu gëna bari dinañu lëkkoo nekk benn. Yi ci des, dinanu léen jàng feneen.
7. Arafu wolofal bu nekk, am na ñeenti melo : benn bu jiitu ci baat, benn bu nekk ci biir baat, benn bu mujj ci baat, ak benn bu wéet.

   b b_b_b ←
8. Téere bii, dinay topp diggali Direction d'alphabétisation en langues nationales, di bind araf yi ñu génne ci atum 2008.
9. Ku mokkal njàng mi, dinga bég ci li nga mana jàng léegi lépp lu ñu bind ci wolofal.

---

[1] Ci wolofal, amul araf yu góor ak yu jigéen. Wolofal am na ay araf ak ay maaska. Kon boog, li ñu tudde araf bu góor ci wolof mooy araf ci wolofal. Li ñu tudde araf bu jigéen mooy maaska.

Français :	consonne	voyelle
Wolof :	araf bu góor	araf bu jigéen
Wolofal :	araf	maaska.

Njàng 1
Ñeenti araf yu xawa nuroo (b, c, p, t)

Dinanu jàng maaska yi feneen. Léegi, nanu seet ni araf yi di bindoo.

Araf yii, ñoo xawa nuroo.

b	p	c	t
بـ	پـ	ݖـ	تـ

Araf bu nekk am na ñeenti melo.

bu wéet	bu mujj	bu ci biir	bu jëkk	araf
ب	ـب	ـبـ	بـ	b
پ	ـپ	ـپـ	پـ	p
ݖ	ـݖ	ـݖـ	ݖـ	c
ت	ـت	ـتـ	تـ	t

ببب ب پپپ پ ݖݖݖ ݖ تتت ت

Bindal araf yooyu, fii :

Bul fàtte ne …

Wolofal bi ñu ngi koy bind, dale ndeyjoor jëm càmmoñ 🡐

🡒 Wolof bi ñu ngi koy bind, dale càmmoñ jëm ndeyjoor

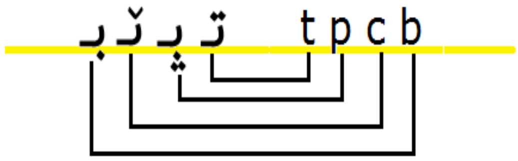

Bindal araf yii ci wolof, dale càmmoñ jëm ndeyjoor ➔			➔ Bindal araf yii ci wolofal, dale ndeyjoor jëm càmmoñ
ب	________________	________________	t
ٮٚ	________________	________________	b
پ	________________	________________	p
ت	________________	________________	c
بٮٚپ	________________	________________	t b c
ٮٚپت	________________	________________	b c p t
پٮٚب	________________	________________	c p t b
تبٮٚ	________________	________________	p t b c
بٮٚپت	________________	________________	t b c p
ٮٚپتب	________________	________________	b c p
پتبٮٚ	________________	________________	c p t
تبٮٚپ	________________	________________	p t b

Njàng 2
Ñeenti araf yu xawa nuroo (m, n, ñ, y)

Araf yii, ñoo nuroo.

m	n	ñ	y
مـ	نـ	ݧـ	يـ

Araf bu nekk am na ñeenti melo.

bu wéet	bu mujj	bu ci biir	bu jëkk	araf
م	ـم	ـمـ	مـ	m
ن	ـن	ـنـ	نـ	n
ݧ	ـݧ	ـݧـ	ݧـ	ñ
ي	ـي	ـيـ	يـ	y

Bu araf yi mujjee ci biir baat, dinañu wàcc ci suufu liiñ bi.
Bindal araf yooyu, fii :

ممم م ننن ن ݧݧݧ ݧ ييي ي

Bindal araf yii ci wolof, dale càmmoñ jëm ndeyjoor ➔		**🡐dale ndeyjoor jëm càmmoñ Bindal araf yii ci wolofal,**	
م	________	________	m n ñ
ن	________	________	n ñ y
ݧ	________	________	ñ y m
ي	________	________	y m n
مـيـݧ	________	________	m n ñ y
نـيـي	________	________	n ñ y m
نـيـم	________	________	ñ y m n
يـمـن	________	________	y m n ñ
مـنـيـي	________	________	ñ p m t
نـيـيـم	________	________	y c b ñ
نـيـمـن	________	________	b m c
يـمـنـݧ	________	________	t p y

Njàng 3
Juróomi maaska yi gëna bari (a, e, i, o, u)

a	e	i	o	u
◌َ	◌ٟ	◌ِ	◌ٔ	◌ُ

Ci wolof, li nuy wax « maaska », ay araf yu jigéen lañu léen di wax, te dañuy toppalante ak araf yu góor yi. Ci wolofal, maaska yi (maanaam araf yu jigéen yi ci wolof), dañuy nekk ci kaw araf yi walla ci seen suuf. Maaska yii : **a o** ak **u** dañuy tiim seen araf; yii ci des : **i** ak **e** dañuy lalu ci seen suufu araf.

Bindal araf yii ci wolof, dale càmmoñ jëm ndeyjoor ➔		←Bindal araf yii ci wolofal, dale ndeyjoor jëm càmmoñ	
يَنٟ	________________	________________	b a
نٟمِ	________________	________________	c i b i t i
تِپٔ	________________	________________	p i y e
بٚٔبُ	________________	________________	b i
بُمَ	________________	________________	m u c o
بٟٚنٟ	________________	________________	n a p u
پِنٟ	________________	________________	ñ e m a
ثٔئ	________________	________________	y i n e
بُيُ	________________	________________	m o y i

Njàng 4
Cadda ak sukuun

Cadda	Sukuun
◌ّ	◌ْ

Foo xame ne, baatu wolof séexe na fa araf bu mel ni : «tt», ci wolofal dinañu ko maas ak benn cadda ci kawam (تّ). Noonu it, «bb» ñu ngi koy binde nii : بّ ci wolofal.

Bu fekkee ne, ab araf bu jigéen toppul araf bu góor ci wolof, kon ci wolofal dinañu maas araf bi ak benn sukuun ci kawam. Noonu, «b», ñu ngi koy binde nii : بْ ci wolofal.[2]

Cadda ak sukuun duñu bokk mukk benn araf.

Ay baati misaal

مَنْ	m a n	نَتُّ	n a t t u
مٜݧّ	m e ñ ñ	نَتّ	n a t t
مَتْ	m a t	نٜنْ	n e n
مَتّ	m a t t	نَنْ	n a n
نَمّ	n a m m	نٜنّٜ	n e n n e

[2] Su fekkee ne, araf bi dafa topp beneen araf ngir guddal maaskag araf boobu, kon du am sukuun. Noonu, mbindu wolof mii : «boo», ñu ngi koy binde nii : بٝو ci wolofal.

Bindal baat yii ci wolof :			**Bindal baat yii ci wolofal :**
بَيْ	______________	______________	b a n
پٜتّٚ	______________	______________	m a t t m i
بَنْ	______________	______________	n e c o c c
بَنْٜ	______________	______________	p i c c i
مَـتّ	______________	______________	ñ a m
مَـتُّ	______________	______________	n a y
نَـتّٚ	______________	______________	ñ a n
نَٚـپّ	______________	______________	m a n
نٜـتّ	______________	______________	n e p a t t
نِتْ نٜپّ	______________	______________	n a t t u
نٜـپّ	______________	______________	b e n n
نٜـنّٜ	______________	______________	c a t
نٜـنّ	______________	______________	c i n
نٜـنْ	______________	______________	p e c c

Njàng 5
Ñeenti araf yu dul lëkkoo ak araf bi léen topp (alif, d, r, w)

alif	d	r	w
ا	د	ر	و

Ñeenti araf yii : **alif d r** ak **w** man nañoo lëkkoo ak araf bi nekk ci seen ndeyjoor, wante manuñoo lëkkoo ak bi nekk ci seen càmmoñ. Alif amul ci wolof. Ci wolofal, ñu ngi jëfandikoo alif ngir yóbbaale ab maaska ci boppu baat. (Alif man naa guddal itam ab maaska ci biir baat. Dinanu ko jàng feneen. Seetal njàng 8.)

bu wéet	bu mujj	bu ci biir	bu jëkk	araf
ا	ـا	ـا	ا	**alif**
د	ـد	ـد	د	**d**
ر	ـر	ـر	ر	**r**
و	ـو	ـو	و	**w**

Seetal ni yenn ci araf yi di taxawe ak ni yeneen yi di wàcce.

ا ـا د ـد ر ـر و ـو

Bindal araf yooyu, fii :

Bindal baat yii ci wolof :	Bindal baat yii ci wolofal :
وَرَ ____________	____________ r a b w i
رَوْ ____________	____________ t u r wi
دَرَ ____________	____________ y a w m i
رَبُ ____________	____________ r a b a t
دَوْ نَ ____________	____________ r a t
دَبُ ____________	____________ r a m m u
دَبْ نَيُ ____________	____________ r a t t
دٜيْ نَ ____________	____________ w a n
تُرْوِ ____________	____________ w a r a d e m
اَيْ نَنُ ____________	____________ W a y n a.
رٜيْ نَ ____________	____________ ñ u w o n e
نٜيـْ وَ ____________	____________ w o t t u
دَيْ دَوْ ____________	____________ ñ e y w i
وَرَوَثُ ____________	____________ a n a m

Njàng 6
Yeneen ñeenti maaska yi (à, ë, é, ó)

à	ë	é	ó
◌َ۬	◌ٞ	◌ٜ	◌ٝ

Maaska yii : **à ë ó** dañuy tiim seen araf; bi ci des : **é** ci suufu arafam lay lalu. (Maaska yu mel nii : **ã ẽ õ** dinanu léen jàng feneen.)

Bindal baat yii ci wolof :			Bindal baat yii ci wolofal :
بٞـنْ–بٞـنْ	______	______	b ë t y i
دٞپِّ	______	______	d é y b i
ڽِـتِّ دٞرٞمْ	______	______	d é w é n
نَ۬ـيِّ	______	______	Ñ ë w n a
يٝـنِّ	______	______	y ó b b u
يٝـبُّ	______	______	y ó n n i
بَ۬يِّ مَ!	______	______	r à ñ ñ i
تٜـي	______	______	r à p p
رٜيْ نَنُ	______	______	d ë p p

Njàng 7
Juróom ñetti maaska yu gudd

aa	ëë	ee	ée	ii	oo	óo	uu
◌َا	◌ٓعٓ	◌ٜي	◌ٍي	◌ِي	◌ٚو	◌ٛو	◌ُو

Foo xame ne, ab baatu wolof am na ñaari araf yu jigéen niki : **oo**, wolofal moom dina am benn maaska doŋŋ ak benn araf bu ciy topp ngir guddal maaska gi, te araf boobu du am sukuun.

Bindal baat yii ci wolof :			**Bindal baat yii ci wolofal :**
وَارِ	______	______	b o o b u
دٓعٓلْ	______	______	b a a t b i
رَامْ	______	______	t u u t i
دِيرُ	______	______	ñ i i
تَايَ	______	______	r e e r e
مٛومْ يِ	______	______	c o o n o
يٍينْ	______	______	d e m e e
بِ بِيرْ	______	______	d a a n u n a
رٍيرُو	______	______	d a a n o o
تٛورْ-تٛورْ يِ	______	______	d ó o r

Njàng 8
Maaska yu nekk ci ndoortel baat

à	a	ë	e	é	i	o	ó	u
اٚ	اَ	اٞ	اࣹ	اٟ	اِ	اٝ	اٗ	اُ
ٓا	aa		ee	ée	ii	oo	óo	uu
dinga ko gis ci boppu baat rekk, du fennen.	آ		اࣹي	اٟي	اِي	اٝو	اٗو	اُو

Bu maaska tàmbalee ab baat, dina tiim alif, te alif bi, du dégtu. Bindal alif bu jëkk, ba noppi, bindal ab maaska ci kawam walla ci suufam.

Bindal baat yii ci wolof :	Bindal baat yii ci wolofal :
اَتَّنْ __________	__________ am naa
ذٝو اَنْ؟ __________	__________ ay aada
اٝوتࣹ نَ __________	__________ àttaaya
مٝومْ اِتَمْ __________	__________ Ee!
اٝدُّنَ __________	__________ itam
آوٝومْ اَمْ نَ __________	__________ Oom na.
اَرَامْ __________	__________ ëpp na
اُبْ، اُبِّ __________	__________ Uude

Njàng 9
Yeneen ñeenti araf yu xawa nuroo (h, j, ŋ, x)

h	j	ŋ	x
ح	جـ	ڠـ	خـ

bu wéet	bu mujj	bu ci biir	bu jëkk	araf
ح	ـح	ـحـ	حـ	h
ج	ـج	ـجـ	جـ	j
خ	ـخ	ـخـ	خـ	x
ڠ	ـڠ	ـڠـ	ڠـ	ŋ
ع	ـع	ـعـ	عـ	' *

* Araf bii, du ñu ko bind ci wolofal. Yennen làkk, ñoo ko am.

ححح ح ججج ج خخخ خ ڠڠڠ ڠ

Bindaat araf yooyu, fii :

Bindal baat yii ci wolof :			**Bindal baat yii ci wolofal :**
خِپِّ	______________	______________	jiit
تَمْخَرِتْ	______________	______________	xóot na
دُجُرْ	______________	______________	xawa
خَاتْ	______________	______________	Tëj na.
جَامْ	______________	______________	tijji
وٝيٝـڠْ	______________	______________	Yaxya
خٖـيخْ	______________	______________	raŋ bi
جٖيخْ نَ	______________	______________	taaj
مٰومْ دٰعّٗ	______________	______________	baax na
بَـاخْ نَ	______________	______________	xew–xew
جَايْ	______________	______________	doŋŋ
رَڠْ–رَڠْ	______________	______________	jaar na
ڠَفْ–فِ	______________	______________	xonjam
مُ مُجّٖ نِي	______________	______________	xorom

Njàng 10
Juróomi araf yu xawa nuroo (f, h, m, q)

f	h	q	s
فـ	هـ	قـ	سـ

bu wéet	bu mujj	bu ci biir	bu jëkk	araf
ف	ـف	ـفـ	فـ	f
ه	ـه	ـهـ	هـ	h
م	ـم	ـمـ	مـ	m
ق	ـق	ـقـ	قـ	q

Yenn saa, dinga gis ش walla چ. Boo ko waxee, waxinam dina mel ni ٮٚ.

Ay baati misaal

فٜينْ نَنُ	بَالْ مَ اَقْ!	فٛتّٜ نَا
فٛوفَ	مَايْ مَ	اِبْرَهِيمَ
جَفٜ نَ دٜ!	دَفَ سٛبْ	مَامْ يِ
سٛخْنَ سِ	مَانَامْ	سُوفْ بُ بٜقْ

Bindal baat yii ci wolof :	Bindal baat yii ci wolofal :
اِبْرَهِيمَ ____________	____________ d i i s o o
مَامْ يِ ____________	____________ y a a f u s
فَٛتّٜ نَا ____________	____________ f o o f a
فٛوفَ ____________	____________ s à q m a
سٛسو ____________	____________ f à t t e n a
مَامَاتْ ____________	____________ f e e s n a
سَفَانْ ____________	____________ à q
سَفَرَ سَ ____________	____________ x à m m e e
اَقْ ____________	____________ s à m m b i
فٜينْ نَنُ ____________	____________ s a f a r a
جَفٜ نَ ____________	____________ s a f a r si
بُ بٜيسْ ____________	____________ s à q a m i
بَنقَاسْ ____________	____________ f a f
بٜنّٜيخْ ____________	____________ m a a f e

Njàng 11
Ñeeñti araf yu njool (g, k, l)

g	k	l	l + aa
گـ	كـ	لـ	لاَ

bu wéet	bu mujj	bu ci biir	bu jëkk	araf
گ	ـگ	ـگـ	گـ	**g**
ک	ـک	ـكـ	كـ	**k**
ل	ـل	ـلـ	لـ	**l**
لاَ	ـلاَ	ـلاَ	لاَ	**l + aa**

Araf bii كـ, bu mujjee ci baat, man na am melo bii : ك

Ay baati misaal

گَالْ گِ	بْگّ	مَگَّلْ	گِيّ گَالْ
نِتْ كِ	يُولْ كُكّ	بٜكَّارْ	بٜرومْ كٜتَّنْ
مٜومْ لَ	يٜلَّ	تٜلَّلْ لٜخٜ	لٜويْ دٜفْ؟
وٜلٜفْ لاَ	بَلاَ بٜوبَ	مَلاَكَ	لاَلْ

Bindal baat yii ci wolof :	Bindal baat yii ci wolofal :
ڲِيّ گَالْ ______	______ l a a l ko
بٚرٚومْ كٛتَّنْ ______	______ b o o g
لٛويْ دٚفْ؟ ______	______ g a a l gi
لاَلْ ______	______ l a a b i i r
مٛگَّلْ ______	______ b à k k a a r
بٛكَّارْ ______	______ b a a l ko
ثٚلَّـلْ لٛخٛ ______	______ l o o y x a a r
مَلاَكَ ______	______ g ó o r g i
بٛگّ ______	______ m à g g a t
يُولْ كُكّ ______	______ b a x a l a l
يٚلَّ ______	______ m a l a a k a
بَلاَ بٛوبَ ______	______ m o o m l a a
لاَگٛ ______	______ Y à l l a a k
لاَتَ ______	______ g o o g u l e

Njàng 12
Bu «m» ak «n» dul yenu maaska walla sukuun

Bu **m** di jiitu **b** walla **p**, mbaa **n** di jiitu **c d g j k** walla **q**, te dul mujj ci baat te dul yenu maaska, dul yenu sukuun itam, dul yenu dara.

Ay baati misaal

نـدَخْ	ndax	مَـنـدِڠْ	mandiŋ	أَندّ	ànd
نـگَ	nga	نَـنـگُـلْ	nangul	نَـنـگَ	nanga
مـبَـارْ	mbaar	جَـمـبَـارْ	jambaar	تٛـمـبّ	tomb

Bindal baat yii ci wolof :		Bindal baat yii ci wolofal :
مـبٛـوتَـايْ	________	________ n g i r
جٛـنـقّ	________	________ n j u u m a
ثٛـمـيٜـلْ	________	________ n d e y
پٜـنـكُ	________	________ m b o o t u
نـدٛخْ	________	________ j à m b a a t
سَنتّٚ كْرْ	________	________ r o m b a a t
سَـنـنَٚـاتْ	________	________ d a n g a
نجَـبٛـوتْ	________	________ g u m b a a l

Njàng 13
Araf yu wara yenu *cadda*

Araf bu séex, du ñu ko maas ak lu dul *cadda*, te mu mana yenu maaska itam. Noonu itam, araf yii : **mb nc nd nj nk nq** ak **nt**, du ñu leen maas ak lu dul *cadda*. Ñaareelu araf, man na yenu maaska, wante **m**-am walla **n**-am, du mana yenu dara.

Ay baati misaal

نٛبّ	nëbb	مُتٚ	mucc	گُدّ	gudd
دِگّ	dégg	لٜكّ	lekk	سٜلّ	sell
بٜنّ	benn	ݧٜپّ	ñépp	جَنقّ	janq
دِمبّ	démb	دٜنتٚ	denc	أٓندّ	ànd
گٓنجّ	gànj	تٓنكّ	tànk	يٛنٜنتّ	yonent

Bindal baat yii ci wolof :	Bindal baat yii ci wolofal :
لٜمبّ ______________	______________ d o ŋ ŋ
گٓنجّ ______________	______________ s à n g
سَنگّ بِ ______________	______________ n d à n k
نٜكّ نَ فَ ______________	______________ m u j j
فٜنكّ ______________	______________ b i n d
فٛوّ مُ دٜنتٚ ______________	______________ d e n c
پٜپّ مِ ______________	______________ g à n j

Njàng 14
Arafi yeneen lakki Senegaal ak seeni maaska

Araf yi

ɓ	ƥ	ƭ	ƴ	ƈ	ɗ	ƭ	f	ayn
ࢠ	ݕ	ڟ	چ	ڿ	ط	ٽ	ڢ	ع

Bindal araf yooyu, fii :

Maaska yi

ã	ĩ	hamza
◌ً	◌ٍ	ء

Njàng 15
Arafi natt ak waññ (0 ba 9)

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
٠	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩

Ci wolofal, man nañoo binde natt ak waññ nii : 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 walla nii : ٠ ١٢٣٤٥٦٧٨٩. Ñoo yem. Dinañu bind 1234 nii : ١٢٣٤

Du ñu ko bind nii : ٤٣٢١.

Bindal fii fan, weer ak atum tey jii : fan ____ weer ____ at _____

Bindal lim yii ci wolof :	Bindal lim yii ci wolofal :
٣٦٠٥٤ ____________	____________ 8642
٨٧٠٠٠ ____________	____________ 2007
٥٣٩٢ ____________	____________ 9753
٩١٢٣ ____________	____________ 4150

Njàng 16
Arafi araab

خ kha	ح haa	ج jiim	ث thaa	ت taa	ب baa	ا alif
ص saad	ش shiin	س siin	ز zaay	ر raa	ذ thaal	د daal
ق qaaf	ف faa	غ ghayn	ع ayn	ظ thaa	ط taa	ض daad
ي yaa	و waaw	ه ha	ن nuun	م miim	ل laam	ك kaaf

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
٠	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩

.	,	;	:	?	!
. ⁖	،	؛	:	؟	!
-	_	#	*	(	)
-	ـــ	ـــے	*	(	)
“	”	‘	’	{	}
«	»	'	'	﴾	﴿

Njàng 17
Araf yi gëna jafe ràññale

Araf yi gëna jafe ràññale, ñooy :

c/t (ݖ/ت), g/k (گ/ک), x/ŋ (خ/ڠ), n/ñ (ن/ݧ), b/p (ب/پ),

a/à (◌َ/◌ٜ), °/ë (◌ْ/◌ٞ), e/é (◌ٚ/◌ٟ), o/ó (◌ٛ/◌ٝ), ó/u (◌ٝ/◌ُ).

Njàng 18

Araf ak maaskay wolofal yépp

Wolofal	Wolof	Wolofal	Wolof
بـبـب ب	b	ݧـݧـݧ ݧ	ñ
ٮ̌ـٮ̌ـٮ̌ ٮ̌	c	ڠـڠـڠ ڠ	ŋ
د ـد ـد د	d	پـپـپ پ	p
فـفـف ف	f	قـقـق ق	q
گـگـگ گ	g	ر ـر ـر ر	r
هـهـه ه	h	سـسـس س	s
حـحـح ح	h	تـتـت ت	t
جـجـج ج	j	و ـو ـو و	w
کـکـک ک	k	خـخـخ خ	x
لـلـل ل	l	يـيـي ي	y
لاَ ـلاَ ـلاَ ـلاَ	l+alif	آ*، اَ◌، ◌َ	Aa, aa, a
مـمـم م	m	أ، ◌ٔ	À-, à
مبـ ـمبـ ـمب مب	mb	أ۟، ◌۟، ◌۟ع	Ë-, ë, ëë
مپـ ـمپـ ـمپ مپ	mp	اٜ، ◌ٜ، ◌ٜـي	E-, e, ee
نـنـن ن	n	اٍ، ◌ٍ، ◌ٍـي	É-, é, ée
ند ـند ـند ند	nd	اِ، ◌ِ، ◌ِـي	I-, i, ii
نگـ ـنگـ ـنگ نگ	ng	اٚ، ◌ٚ، ◌ٚـو	O-, o, oo
نجـ ـنجـ ـنج نج	nj	اٗ، ◌ٗ، ◌ٗـو	Ó-, ó, óo
نقـ ـنقـ ـنق نق	nq	اُ، ◌ُ، ◌ُـو	U-, u, uu

*Doo gise alif ak madda (آ) fu dul boppu baat.

Araf ak maaskay wolofal yépp

Wolofal	Wolof	Wolofal	Wolof
ببب ب	b	ڽـڽـڽ ڽ	ñ
ٮٚـٮٚـٮٚ ٮٚ	c	ڠـڠـڠ ڠ	ŋ
د ـد ـد د	d	پـپـپ پ	p
ففف ف	f	ققق ق	q
گگگ گ	g	ر ـر ـر ر	r
هـهـه ه	h	سسس س	s
ححح ح	h	تتت ت	t
ججج ج	j	و ـو ـو و	w
ككك ك	k	خخخ خ	x
للل ل	l	ييي ي	y
لاَ ـلاَ ـلاَ ـلاَ	l+alif	آ*، ◌َا، ◌َ	Aa, aa, a
ممم م	m	أ، ◌ٛ	À-, à
مبـ ـمبـ ـمب مب	mb	أ، ◌ٞ، ◌ٞع	Ë-, ë, ëë
مپـ ـمپـ ـمپ مپ	mp	إ، ◌ٍ، ◌ٍـي	E-, e, ee
نـنـن ن	n	إ، ◌ٖ، ◌ٖـي	É-, é, ée
ند ـند ـند ند	nd	اِ، ◌ِ، ◌ِـي	I-, i, ii
نگ ـنگـ ـنگ نگ	ng	أ، ◌ٝ، ◌ٝـو	O-, o, oo
نج ـنجـ ـنج نج	nj	أ، ◌ٗ، ◌ٗـو	Ó-, ó, óo
نق ـنقـ ـنق نق	nq	أُ، ◌ُ، ◌ُـو	U-, u, uu

*Doo gise alif ak madda (آ) fu dul boppu baat.